

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2004-2005

3 mei 2005

VOORSTEL VAN DECREET

**– van mevrouw Monica Van Kerrebroeck, de heren Gilbert Van Baelen, Ludo Sannen en
Kris Van Dijck en de dames Cathy Berx en Anissa Tamsamani –**

**houdende wijziging van het decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het
hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen**

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

1. ALGEMEEN

Artikel 55 van het decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsaangelegenheden legt een beginsel vast voor een systeem van studiegelden dat inhoudelijk aansluit bij de algemene principes van het flexibiliseringsdecreet, namelijk: een studiegeld dat opgedeeld wordt in een vast gedeelte, dat eenmaal per academiejaar verschuldigd is, en een variabel gedeelte in functie van het aantal studiepunten waarvoor een student zich inschrijft. In het licht van deze principes heeft de decreetgever ook duidelijk geopteerd om geen onderscheid te maken tussen diplomacontracten en creditcontracten.

Wat de uitwerking betreft heeft de decreetgever in een eerste fase geopteerd om voor de voltijdse trajecten (54 tot 66 studiepunten) een decretaal forfaitair bedrag te bepalen dat overeenstemt met het huidige inschrijvingsgeld. De uitwerking van een systeem voor de deeltijdse trajecten (3 tot 53 studiepunten) volgens het principe van artikel 55 werd naar later verschoven. Artikel 56 bepaalt namelijk dat de Vlaamse Regering een voorstel moet uitwerken waarin het vast en variabel gedeelte van het studiegeld wordt bepaald ten aanzien van deeltijdse studenten en dit op basis van een raadpleging van VLIR, VLHORA en VVS.

De Vlaamse Regering legt dit voorstel uiterlijk op 1 maart 2005 voor aan het Vlaams Parlement. Het voorstel dat neergelegd wordt aan het Vlaams Parlement moet dan ook aantonen dat ingevolge de nieuwe regeling de studiegelden niet verhogen (internationaal-rechtelijke stand-stillverplichting zoals bepaald in artikel 56, §1, lid 2).

VLIR, VLHORA en VVS hebben intussen een advies geformuleerd in uitvoering van artikel 56, §1, van het flexibiliseringsdecreet. Deze adviezen zijn als bijlagen toegevoegd. De voorstellen van de verschillende organen blijven evenwel sterk uiteenlopend.

Een belangrijk discussiepunt bleef de grootte van het vast bedrag waar instellingen en stu-

denten begrijpelijk een tegengesteld standpunt verdedigen. Dit komt ook weer duidelijk naar voor in de ingediende adviezen. Een klein vast bedrag dekt onvoldoende de administratieve meerkost die de invoering van een variabel systeem meebrengt en leidt op termijn tot een derving van de inkomsten, aldus de instellingen. Studenten streven naar een systeem waar voor elke groep van studenten (ook de deeltijdse) zoveel als mogelijk een status quo ten aanzien van de huidige inschrijvingsgelden wordt bereikt. Dit is enkel mogelijk met een laag vast bedrag.

Op basis van de huidige decretale tekst, de verschillende adviezen en verscheidene simulaties die naar aanleiding van de voorbereiding van het flexibiliseringsdecreet reeds zijn gebeurd, werd er bij het zoeken naar een oplossing uitgegaan van de volgende parameters:

- de huidige decretale beginselen inzake studiegelden (artikel 55) moeten gerespecteerd blijven;
- er wordt gewerkt met een vast gedeelte dat eenmaal per academiejaar verschuldigd is en een variabel gedeelte in functie van studiepunten;
- er wordt geen onderscheid gemaakt tussen creditcontracten en diplomacontracten;
- voor de huidige normstudent moet het systeem tenminste een status-quo inhouden (standstillverplichting);
- de regeling mag geen rechtstreekse derving van inkomsten inhouden voor de instellingen;
- de berekeningsleutel die wordt gehanteerd moet transparant en administratief eenvoudig toepasbaar zijn;
- beter een eenduidige bepaling van de bedragen met een minimale beoordelingsruimte voor de instellingen om willekeur uit te sluiten.

Het advies van de Vlaamse Vereniging van Studenten (VVS) sluit het beste aan bij deze uitgangspunten.

Zij opteren voor een relatief klein bedrag voor het vast gedeelte, dit onder meer om te vermijden dat het studiegeld voor halftijdse studenten te veel zou

toenemen ten opzichte van de thans gehanteerde bedragen.

Rekening houdend met het voorgaande, wordt voorgesteld om de volgende bedragen vast te leggen voor het vast en variabel gedeelte van het studiegeld:

- het vast gedeelte bedraagt ten hoogste 55 euro;
- het variabel gedeelte bedraagt ten hoogste 7,5 euro.

Deze bedragen komen tegemoet aan de stand-still-verplichting. Vertrekkende van 60 studiepunten voor een voltijdse student komt men hier (virtueel) op een totaal bedrag van 505 euro. Het globale studiegeld voor een halftijdse student (30 studiepunten) bedraagt in dit geval 280 euro. Daarmee blijft men binnen de bestaande decretale maxima. Daarenboven wensen wij nogmaals te onderstrepen dat een studiegeld bestaande uit een klein vast gedeelte en een groter pro rata variabel gedeelte het best tegemoet komt aan de uitgangspunten van flexibilisering.

De Vlaamse Regering heeft op 29 april 2005 in een voorstel deze bedragen goedgekeurd en heeft dit voorstel voorgelegd aan het Vlaams Parlement. Omwille van de rechtszekerheid wordt er echter voor geopteerd dit voorstel bij decreet te bekrachtigen.

De Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie had op 3 mei 2005, voorafgaand aan de indiening van dit voorstel van decreet, een gedachtewisseling met de minister van Onderwijs over de inhoudelijke bepalingen. Het verslag van deze gedachtewisseling is tevens als bijlage toegevoegd.

2. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 1

Deze bepaling schetst het decreet in zijn grondwettelijke context.

Artikel 2

Deze bepaling vervangt artikel 56, §1, van het decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen. Voor de studenten die in een academiejaar een inschrijving nemen voor ten hoogste 53 studiepunten wordt zowel het bedrag vastgelegd van het vast gedeelte van het studiegeld als van het variabel gedeelte. Het vast gedeelte bedraagt ten hoogste 55 euro, het variabel gedeelte 7,5 euro per studiepunt waarvoor de student ingeschreven is.

Monica VAN KERREBROECK

Gilbert VAN BAELEN

Ludo SANNEN

Kris VAN DIJCK

Cathy BEX

Anissa TEMSAMANI

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

In artikel 56 van het decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hoger-onderwijsmaatregelen, wordt §1 vervangen door wat volgt:

“ § 1. Voor studenten die in een academiejaar een inschrijving nemen voor ten hoogste 53 studiepunten bedraagt:

- het vast gedeelte van het studiegeld ten hoogste 55 euro, en
- het variabel gedeelte van het studiegeld ten hoogste 7,5 euro per studiepunt.”.

Monica VAN KERREBROECK

Gilbert VAN BAELEN

Ludo SANNEN

Kris VAN DIJCK

Cathy BERX

Anissa TEMSAMANI

BIJLAGEN

bij de toelichting van het voorstel van decreet

INHOUD

	Blz.
1. Advies VLIR.....	7
2. Advies VLHORA	8
3. Advies VVS	9
4. Verslag van de gedachtewisseling van de Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie met de minister van Onderwijs op 3 mei 2005, over het voorstel van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de bedragen van het vast en variabel gedeelte van het studiegeld voor de studenten hoger onderwijs onder diploma- of creditcontract	10

Dhr. L. Van Buyten
Wvd secretaris-generaal
Administratie hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek
Hendrik Consciencegebouw 7A
Koning Albert II laan 15
B-1210 Brussel

O.ref.: VLIR U 1/4 – 1085
U.ref.: 13DA/KVL/FLEX/studiegeld
Contact: Ina Dambre (02 / 550 15 76)
E-mail: ina.dambre@vlir.be

21 oktober 2004

Betreft: Studiegeld bij diploma- en creditcontracten

Geachte heer,

In uw brief van 27 juli 2004 wordt er aan de VLIR gevraagd een advies te verlenen tegen 15 oktober 2004 m.b.t. artikel 56§1 van het decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen. Dit artikel stelt dat de Vlaamse regering een voorstel moet uitwerken waarin het vast en variabel gedeelte van het studiegeld wordt bepaald ten aanzien van studenten die in een academiejaar een inschrijving nemen voor ten hoogste 53 studiepunten (deeltijdse studenten).

De VLIR vergaderde over deze problematiek in oktober 2004.

Voorgesteld wordt om het vast gedeelte van het studiegeld voor de deeltijdse studenten vast te leggen op 205 euro en het variabel gedeelte op 5 euro per studiepunt. Er wordt geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om schijven van studiepunten af te bakenen. Tevens adviseert de VLIR om het huidige model van inschrijvings- en studiegelden met verschillende bedragen voor beurs-, bijna-beurs en niet-beursstudenten zodanig decretaal aan te passen dat de inschrijvings- en studiegelden voor alle studenten gelijk worden gesteld. De compensaties dienen te worden voorzien via de sociale voorzieningen en/of de studietoelagen.

Hoogachtend,

Prof. dr. A. Oosterlinck
Voorzitter VLIR

VLHORA-advies studiegeld bij diploma- en creditcontracten

Het bepalen van het studiegeld kan niet los gezien worden van de globale financiering van het hoger onderwijs. De totale kost van een opleiding moet gedekt worden door de private bijdrage van een student en een overheidsbijdrage. Indien de overheid het studiegeld vastlegt betekent dit dat zij het engagement neemt om het verschil in kostprijs bij te passen. Dit was ook de logica van het studiegeld voor het bevrozen van de enveloppe van de hogescholen. Instellingen waren vrij om het studiegeld te bepalen voor niet-financierbare studenten.

Door het bevrozen van de financiering van de instellingen en door het flexibiliseringsdecreet is het begrip financierbare student een theoretisch begrip geworden. Er dient een nieuwe logica ontwikkeld, die enerzijds er voor zorgt dat de vaste kosten worden gedekt maar anderzijds ook de variabele kosten die in belangrijke mate gerelateerd zijn aan het aantal opgenomen studiepunten.

Op korte termijn is dit echter moeilijk te operationaliseren, gezien de onzekerheid op het vlak van de financiering van het hoger onderwijs. Er stellen zich ook problemen binnen het huidige financieringssysteem. Vroegere berekeningen hebben uitgewezen dat, indien men het maximumbedrag voor studiegeld wenst te behouden, er geen enkele combinatie van vast en variabel gedeelte kan gevonden worden die niet leidt tot een vermindering van de inkomsten van de hogescholen en een sterke verhoging van de administratieve complexiteit.

De hogescholen dringen al jaren aan op een aanpassing van de basis-enveloppe en wijzen elke vermindering van inkomsten resoluut af.

Credit-contracten zijn een nieuwe opdracht voor de hogescholen maar zijn niet in de basisfinanciering inbegrepen. Nieuwe opdrachten vereisen nieuwe financiële middelen die ofwel uit de private bijdrage van studenten moeten komen ofwel door een verhoging van overheidsbijdrage worden voorzien. Instellingen waren tot op heden vrij om het studiegeld voor vrije studenten te bepalen.

Het flexibiliseringsdecreet grijpt ook in op de studiegelden van de voortgezette opleidingen van de studiegebieden onderwijs, sociaal werk en gezondheidszorg die omgevormd werden naar bachelor na bacheloropleidingen. In het verleden was het studiegeld van deze voortgezette opleidingen, behalve voor de voortgezette lerarenopleidingen, vrij en ook veel hoger dan het studiegeld van de basisopleidingen. De beperking van studiegeld van de bachelor na bacheloropleidingen in de studiegebieden sociaal werk en gezondheidszorg moet door de overheid gecompenseerd worden en voor de bachelor na bacheloropleidingen in studiegebied onderwijs dient er een decretale aanpassing te gebeuren zodat ook deze opleidingen gefinancierd kunnen worden.

Op basis van voorgaande overwegingen neemt VLHORA volgende standpunten in:

1. Het studiegeld is een belangrijke financieringsbron voor het hoger onderwijs. In het kader van het nieuwe financieringssysteem dient hierover ten gronde een debat gevoerd. Het advies betreft enkel aanbevelingen voor het academiejaar 2005-2006.

ADVIES VAN VVS
IVM ARTIKEL 56 §1 VAN HET
FLEXIBILISERINGSDECREET VAN 30-04-2004

1. GELET OP

- Het decreet betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsaangelegenheden aangenomen in het Vlaams parlement op 30 april 2004.
- Meer specifiek artikel 56§1 van het desbetreffende decreet dat stelt dat de Vlaamse regering na raadpleging van de Vliir, Vlhora en VVS een voorstel uitwerkt om de hoogte van de vaste kost ten opzichte van het variabel gedeelte van het studiegeld te bepalen voor studenten die in een academiejaar een inschrijving nemen voor ten hoogste 53 studiepunten (de zogenoemde deeltijdse studenten) en dit uiterlijk op 1 maart 2005 zal voorleggen aan het Vlaams Parlement dat al dan niet regelgevend kan optreden.
- De vraag van de minister van onderwijs, vorming en werk Frank Vandenbroucke, gericht aan VVS om uiterlijk tegen 15 oktober 2004 haar advies te formuleren over de concretisatie van artikel 56§1 en de hoogte van de vaste kost en de kost per studiepunt.
- Het standpunt dat VVS innam over het voorontwerp van decreet betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs dat werd aangenomen op de algemene vergadering van 19 februari 2004.
- Het verkiezingsmemorandum en meerbepaald het hoofdstukje over inschrijvingsgelden, aangenomen op het VVS-congres van 3 april 2004 en bekrachtigd op de algemene vergadering van 29 april 2004.
- Het ontwerpadvies van VVS over artikel 56§1 van het flexibiliseringsdecreet, aangenomen op de algemene vergadering van 7 oktober 2004.

2. ADVISEERT VVS

2.1. PRINCIPE

VVS staat voor een democratisch en toegankelijk hoger onderwijs en bestrijdt op die manier elke financiële of andere drempel die de vrije toegang voor bekwame en gemotiveerde potentiële studenten kan belemmeren. Inschrijvingsgelden hebben een zeer groot aandeel in de financiële kost van verder studeren en het leidt dus geen twijfel dat ze de toegang tot het hoger onderwijs ondemocratisch maken. Om die reden vraagt VVS eigenlijk de afschaffing van alle inschrijvingsgelden. Niet zomaar vanuit een zucht naar het principiële maar wel omdat dit het meest democratiserende, eenvoudige en efficiënte systeem is waarin niemand net naast een tarief kan grijpen en niemand het kind van de rekening hoeft te zijn.

Om die reden is VVS het verdrag dat op 19 december 1966 te New York werd opgemaakt en op 25 januari 1983 door Vlaanderen geratificeerd, ook zeer genegen. Het *International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights* stelt dat : "het hoger onderwijs door middel van alle passende maatregelen en in het bijzonder door de geleidelijke invoering van kosteloos onderwijs voor een ieder op basis van bekwaamheid gelijkelijk toegankelijk dient te worden gemaakt." Het arrest van het arbitragehof van 19 mei 1994 houdt in dat België en bij uitbreiding de gemeenschappen geen maatregelen mogen nemen die tegen het streven naar kosteloos (hoger) onderwijs ingaan.

We voelen ons in dit advies dan ook gesteund door deze uitspraken en zullen niet aarzelen om bij het niet respecteren van deze bepalingen de nodige juridische stappen te zetten.

2.2. STANDSTILL

De standstill-verplichting waarvan het flexibiliseringsdecreet uitgaat moet naar de mening van de studenten daarom ten alle prijze worden gerespecteerd omdat het reeds de meest minimalistische invulling van deze internationale afspraak betreft. Laten we ook niet vergeten dat hogescholen die gedurende decennia konden overleven met een inschrijvingsgeld van rond de 150 euro, door de harmonisatiebeweging van de laatste jaren hun inschrijvingsgelden opschroefden in de richting van de tarieven die aan de geassocieerde universiteit gelden. Zelfs zonder dat er werd geraakt aan de decretale maxima, moesten de studenten de laatste jaren al toezien op een algemene stijging van de studiegelden. Het flexibiliseringsdecreet voerde bovendien een veralgemeende indexatie van alle studiegelden in. Zo werd ook de meest geleidelijke weg verlaten om langzaam te komen tot de verhoopde afschaffing van inschrijvingsgelden. In tegenstelling tot vroeger zullen dus in de toekomst ook de beurstarieven en het gedeelte aan vaste kost in het studiegeld (vergelijkbaar met het vroegere niet-indexeerbare examengeld in het inschrijvingsgeld) aan indexatie onderhevig worden.

Verslag van de gedachtewisseling van de Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie met de minister van Onderwijs op 3 mei 2005, over het voorstel van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de bedragen van het vast en variabel gedeelte van het studiegeld voor de studenten hoger onderwijs onder diploma- of creditcontract

1. PROCEDUREDEBAT

De heer *Ludo Sannen* schetst de bepalingen waardoor men gekomen is van een voorstel vanwege de Vlaamse Regering houdende vaststelling van de bedragen van het vast en variabel gedeelte van het studiegeld voor de studenten hoger onderwijs onder diploma- of creditcontract, tot de indiening van een voorstel van decreet houdende wijziging van het decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen.

Hij verwijst daarvoor naar de toelichting bij het voorstel van decreet. De diensten van het Vlaams Parlement maakten juridische bezwaren bij de procedure zoals voorzien in het flexibiliseringsdecreet. Daarom stelt hij voor het voorstel van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de bedragen van het vast en variabel gedeelte van het studiegeld voor de studenten hoger onderwijs onder diploma- of creditcontract, om te zetten in een voorstel van decreet met behoud van de inhoud. Bovendien vraagt hij dit voorstel van decreet via spoedbehandeling in de plenaire vergadering van 4 mei 2005 te behandelen. Deze spoedprocedure is zijns inziens nodig opdat de hogescholen, universiteiten en studenten tijdig zouden weten hoeveel de studiegelden bedragen. Op die manier schetst men ook een rechtszekerheid en voorkomt men latere discussies over de te volgen procedure.

De leden sluiten zich aan bij dit voorstel.

2. INHOUDELIJK DEBAT

Mevrouw *Cathy Berx* herinnert eraan dat tijdens de bespreking van de Beleidsnota Onderwijs en Vorming, en de daaraan voorafgaande Discussie-nota, een afdoend antwoord op de penibele financiële situatie van de hogescholen voor alle fracties een topprioriteit vormde. Het voorstel van decreet

zou er echter kunnen toe leiden dat de hogescholen een weliswaar beperkt deel van hun inkomsten zouden zien dalen. Hogescholen halen ca. 2 percent van hun inkomsten uit studiegelden. Dit is niet consequent met de houding van de fracties die tijdens vermelde bespreking gepleit hebben voor een eenmalige financiële injectie en een nieuw financieringsdecreet.

Een eventuele daling van de inkomsten van de hogescholen als gevolg van een daling van de studiegelden is volgens haar dan ook niet vanzelfsprekend, mede als er geen bijkomende randvoorwaarden aan gekoppeld zijn. In die zin verwijst zij naar de toelichting dat initieel het voorstel vanwege de Vlaamse Regering begeleidde. Deze toelichting vermeldt een aantal parameters die als basis fungeerden voor een oplossing. Volgens mevrouw Berx zijn de twee belangrijkste de volgende: “voor de huidige normstudent moet het systeem tenminste een status quo inhouden” en “de regeling mag geen rechtstreekse derving van inkomsten inhouden voor de instellingen”.

Verder staat in deze toelichting dat indien in de loop van het academiejaar 2005-2006 zou blijken dat dit voorstel onverwacht toch tot “serieuze negatieve budgettaire consequenties voor de instellingen” leidt, voor de evaluatie van de studiegeldregeling, een bijsturing van de regeling voor de deeltijdse studiegelden zal worden voorgesteld.

Deze passage baart haar zorgen. Er is een tegenstrijdigheid tussen het uitgangsprincipe dat de regeling niet mag leiden tot een rechtstreekse derving van inkomsten voor de instellingen en een bijsturing ingeval van een ‘serieuze’ budgettaire consequentie. Zij leidt hieruit af dat een derving van inkomsten niet als probleem wordt ervaren, als het niet gaat om een ‘serieuze’ derving.

Mevrouw Berx is daarom van mening dat men de nodige randvoorwaarden voor de hogescholen moet voorzien zodat een derving als gevolg van de studiegelden op een of andere manier gecompenseerd wordt. In die zin zou bijvoorbeeld het vast gedeelte kunnen worden opgetrokken en het variabele gedeelte iets worden verlaagd.

De heer *Gilbert Van Baelen* onderstreept het principe van de flexibilisering. Bij de bespreking van het flexibiliseringsdecreet was het duidelijk dat iedereen dit proces onderschreef. Men wilde moge-

lijk maken dat nieuwe doelgroepen die omwille van de kostprijs van het inschrijvingsgeld vandaag afhalen, benaderd zouden kunnen worden. Bovendien wilde men rekening houden met het stand-stillprincipe en zou men vertrekken vanuit het standpunt van de student en niet vanuit dat van de instelling. De hogescholen zelf waren op dat moment vragende partij voor de invoering van de deeltijdse trajecten en dergelijke.

Hij vraagt zich af op basis van welke simulaties de kritiek op het voorstel van decreet is gebaseerd. Als men de berekening louter zou baseren op het aantal inschrijvingen in het verleden, zou dit dan daadwerkelijk een inkomstenderving van de inschrijvingsgelden voor de hogescholen kunnen betekenen van 3 tot 10 of 12 percent voor sommige hogescholen? Dit is dan nog een percentage van een percentage van de globale inkomsten van de hogescholen.

Hij stelt voor dit debat tevens te plaatsen ten opzichte van de globale financiering van de hogescholen. De hogescholen zijn met terechte argumenten vragende partij voor een inhaalbeweging. Bovendien hebben de hogescholen met meer beursstudenten te maken dan de universiteiten, waarbij de derving veel hoger is dan als gevolg van de flexibilisering.

In dit kader heeft het parlement de verantwoordelijkheid om te bepalen wat men maximaal wil ondersteunen en wat men niet wil afremmen. Hij is het daarom niet eens met mevrouw Berx om het vast gedeelte te verhogen en het variabele te verlagen. Daarmee zou men een rem zetten op diegenen die bereid zijn in een deeltijds traject te stappen. Dat zou tegen de filosofie ingaan om meer studenten naar het hoger onderwijs te krijgen.

Hij verwijst vervolgens naar een behandelde vraag om uitleg van de heer Sannen over de extrapolatie van afstudeerrichtingen aan de hogescholen. De hogescholen hebben zelf een aantal uitgavenfactoren in de hand. In het kader van de totale kostprijs gaat het omtrent de studiegelden om een zeer klein bedrag. Dat mag geen aanleiding zijn om de flexibilisering op de helling zetten. Niemand heeft vandaag een zicht op de nieuwe doelgroepen die men eventueel zou kunnen aanspreken.

Hij besluit dat hij volledig achter het voorstel van decreet staat dat vertrekt vanuit de student en zo flexibel mogelijk geïmplementeerd moet worden.

Een toekomstige evaluatie en een nieuw financieringssysteem moeten in de toekomst een bijsturing mogelijk maken.

Mevrouw *An Michiels* gaat akkoord met de heer Van Baelen om de flexibilisering niet in het gedrang te laten komen. Haar fractie wil, zoals de VLHORA heeft aangebracht, dit debat pas ten gronde voeren bij de invoering van het nieuwe financieringssysteem. Op die manier kunnen hogescholen op dat moment vaststellen in welke mate de studiegelden invloed hebben op hun werkingsgelden. Haar fractie ondersteunt volledig het voorstel van decreet.

De heer *Ludo Sannen* sluit zich enerzijds aan bij het standpunt van de heer Van Baelen, namelijk het in stand houden van de doelstellingen van het flexibiliseringsdecreet. Anderzijds kan hij ook akkoord gaan met mevrouw Berx als zij begrip vraagt voor de onderfinanciering van de hogescholen. Hij begrijpt de reactie van de hogescholen als het voorstel van decreet gevolgen zou hebben voor hun werkingsmiddelen. Het is aan het parlement om daar een antwoord op te geven en dat kan niet door het principe van flexibilisering op de helling te zetten. Hij is van mening dat niet alleen een eventuele derving als gevolg van de flexibilisering, maar ook andere dervingen, zoals de minderinkomsten als gevolg van de lagere studiegelden voor beursstudenten, meegenomen wordt en als parameter voor de eventueel bijkomende en de toekomstige nieuwe financiering van het hoger onderwijs zouden moeten fungeren. Op die manier zouden de hogescholen die het meest een sociaal beleid voeren, niet gestraft worden.

Mevrouw *Cathy Berx* repliceert dat zij voorstander is van het flexibiliseringsprincipe. Zij wil dit niet op de helling zetten. Er is volgens haar een tussenformule mogelijk die beide bezorgdheden beter kan verzoenen: status-quo voor de normstudenten en geen minderinkomsten voor de instellingen.

Zij is het ook niet eens met de polarisering tussen student en instelling. Alsof de instellingen de kaart van de student niet willen trekken. De instellingen moeten er immers voor zorgen dat ze voldoende inkomsten hebben om op een degelijke manier de studenten onderricht te geven. Heel wat docenten en instellingen zetten zich op de eerste plaats in voor de studenten. De instellingen zijn er ook op de eerste plaats voor de student en hebben

wel degelijk oog voor de bezorgdheden van de studenten. Zij schrijven zich dan ook in in het flexibiliseringsverhaal, met het besef dat dit heel wat administratieve lasten met zich mee kan brengen. Het zal immers niet duidelijk zijn hoeveel credits een student zal volgen, of hoeveel studiegeld er verschuldigd is, hoeveel studiepunten nog kunnen worden opgenomen, enzovoort. Bovendien is er het gevaar dat de instellingen minder vrijstellingen zullen verlenen zodat de student meer studiepunten moet opnemen.

De heer *Gilbert Van Baelen* reageert dat de laatste bewering met betrekking tot de vrijstellingen onjuist is. De student tekent een contract waarin duidelijk opgenomen is over hoeveel studiepunten het gaat, enzovoort. Het probleem van de vrijstellingen zit hierin vervat.

Mevrouw *Monica Van Kerrebroeck*, commissievoorzitter, wenst als lid van een hogeschoolbestuur te onderstrepen dat de ganse sector gewonnen is voor de flexibilisering zodat zoveel mogelijk mensen aan bod kunnen komen in het hoger onderwijs. Toch wil zij wijzen op de administratieve last die met de flexibilisering gepaard zal gaan.

De eventuele minderinkomsten zorgen bij de hogescholen echter voor de nodige bezorgdheid. Daarbij wijst zij erop dat de hogescholen gebaat zullen zijn met de bijsturing die men zal ondernemen indien blijkt dat er serieuze negatieve budgettaire consequenties optreden. Zij pleit ervoor hieromtrent klare afspraken te maken omdat deze formulering geen duidelijke omschrijving of aflijning geeft.

– *antwoord van de minister*

De heer *Frank Vandenbroucke*, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, gaat akkoord met de voorgestelde procedure waarbij een voorstel van decreet met dezelfde inhoud als het voorstel van de regering zal worden ingediend.

Voor wat de inhoudelijke opmerkingen betreft, antwoordt hij dat de bekommernissen legitiem zijn. Ook hij wil volledig de kaart trekken van de flexibilisering en de daarbij horende studiegelden. Hij hoopt dat dit nieuwe studenten voor het hoger onderwijs zal aantrekken zodat de participatie verbreedt. In een moeilijke financiële situatie moet men uiteraard rekening houden met eventuele financiële implicaties voor de hogescholen.

De minister stelt voor om in het kader van een bijsturing ingeval van serieuze negatieve budgettaire consequenties het adjectief ‘serieus’ te schrappen. Anders wekt men de indruk dat men een klein financieel probleem bij de hogescholen niet erg zou vinden.

Hij maakt in naam van de regering de afspraak om de budgettaire consequenties op te volgen en in geval van negatieve consequenties bij te sturen.

In de toekomst zullen nog tal van gelegenheden zich voordoen om op dit onderwerp terug te komen. Zo kondigt hij een basisdecreet hoger onderwijs aan waarbij men zal kunnen debatteren over het uitzicht van de schaal. De schaal heeft vandaag een plateau vanaf 54 studiepunten. Men kan erover discussiëren of dit behouden moet blijven of niet.

In dit kader wijst hij erop dat er voor het hoger onderwijs in de nabije toekomst heel wat zal veranderen: het basisdecreet hoger onderwijs, de eenmalige financiële injectie, de nieuwe financiering van het hoger onderwijs, enzovoort. Daardoor zullen heel wat belangrijke parameters worden aangepast en opgesteld.

Vervolgens zal hij vrij snel een evaluatie maken in functie van de inschrijvingen voor het academiejaar 2005-2006. Van zodra dit mogelijk is, zal hij die aan het parlement overmaken.

De minister stelt resoluut dat hij – indien de politieke wil er is – bij de begroting 2006 een eerste stap zal zetten voor de herfinanciering van de hogescholen via de eenmalige financiële injectie. Omdat de begroting met kalenderjaren wordt opgesteld, geeft dit de hogescholen het voordeel dat dit al gevolgen heeft voor het academiejaar 2005-2006.

Hij pleit ervoor dat de welwillendheid van het parlement om het voorstel van decreet snel goed te keuren, niet gedwarsboemd zou worden door een langdurig debat over de precieze afstelling van de cijfers. Daarmee geeft men een positief signaal dat men de flexibilisering ernstig neemt.

Tot slot wil hij ten aanzien van de hogescholen een oproep doen om eerder dan het klassieke aanbod te willen laten aangroeien, expansie te realiseren

via de dynamiek die op middellange termijn via het flexibele aanbod zal spelen.

– *repliek van de leden*

Mevrouw *Cathy Berx* stelt dat haar fractie met de vermelde randvoorwaarden en de toezegging van de minister het voorstel van decreet zal steunen. Alhoewel er nog geen zicht is op de omvang van de eenmalige financiële injectie, zal dit toch een cruciaal element zijn voor de hogescholen om kwalitatief verder te kunnen werken. Het is volgens haar ook belangrijk voor ogen te houden dat de daling van inkomsten niet alleen betrekking heeft op het academiejaar 2005-2006, maar ook kan gelden voor de volgende jaren. Op dat moment zal er uiteraard meer interferentie zijn met het debat over de basisfinanciering, enzovoort.

De verslaggever,

Anissa
TEMSAMANI

De voorzitter,

Monica
VAN KERREBROECK
